

SLOVENSKI NAROD.

Izhaja vsak dan, izvenredno ponedeljke in dneve po praznikih, ter večja po pošti prejemani, za avstro-ogerske dežele za celo leto 16 gold., za pol leta 8 gold. za četrt leta 4 gold. — Za Ljubljano brez pošiljanja na dom za celo leto 13 gold., za četrt leta 3 gold. 30 kr., za en mesec 1 gold. 10 kr. Za pošiljanje na dom se računa 10 krajc. za mesec, 30 kr. za četrt leta. — Za tuje dežele za celo leto 20 gold., za pol leta 10 gold. — Za gospode učitelje na ljudskih šolah in za dijake volja znižana osem in osem: Za Ljubljano za četrt leta 2 gold. 50 kr. po pošti prejemani za četrt leta 3 gld. — Za oznanila se plačuje od četrte stopne pete vrste 6 kr., če se oznanilo enkrat tiska, 5 kr. če se dvakrat in 4 kr. če se tri- ali večkrat tiska.

Dopisi naj se levo frankirajo. — Rokopisi se ne vračajo. — Uredništvo je v Ljubljani na celovški cesti v Tavčarjevi hiši „Hotel Evropa“. Opravištevno, na katero naj se blagovoljno pošiljajo naročila, reklamacije, opombi, t. j. administrativne reči, je v „Narodni tiskarni“ v Tavčarjevi hiši

Naše ženstvo in narodna naša ideja.

(Izv. dop.)

(Konec.)

Katoliška cerkev je od njenega početka do sedaj pokazala, da ima možgane na pravem mestu, koder je treba propagando delati za cerkev. Ali jemine, v političnih društvih, v kazinah, čitalnicah etc. posvetujejo se možje in mislijo, bog zna kaj so za večnost postavili. A cerkev, jemlje ženo v delo in mnogokrat vse, kar so možje „gospodarji stvarjenja“ s tehtnim „pro“ in „contra“ važnega zaključili, vrže dostikrat lepo belolašče brez težave na vse vetrove. Cerkev katoliška razborito misli: imam ženo, imam otroka, in imam i moža, kateri slednji se vendar le enkrat uda, ker zoper ženske objemaje in poljube in sitne pridige je težavno vojskovati se, „ljubi mir“ v hiši je razsodilen dostikrat. In da cerkev je še več nego pametna, ona je cel svoj zavod tako uredila, da vse v njem žensko domišljijo nase vleče; vse tako uredila, da ima srce delati, in pretežuje v ženskem organizmu in kar enkrat ženskemu srčnemu čutilu ugaja, tega ne spraviš tako z lahka iz nje, če le kako tako srčno reč s časom malo izpremeniš, drugače pobarvaš, imaš žensko na tej strani, dokler hočeš. Oj cerkev je imela, ima in bode imela dober nos, ona ne študira ljudskega organizma iz knjig z debelimi očali, ona ga praktično mej ljudstvom študira in navadno za svojo korist dobro študira in izkustva potem „ad majorem Dei gloriam“ vporablja. Cerkev je spravlje skoraj same ženske brojila, a v teh imela najboljšo, navdušeno propagando za svojo reč. „Mulier taceat in ecclesia“ je bilo nepotrebno izreči in če nij šaljivo tega

sv. Pavel izustil, terjal je nemogočnost — ena več ali manj ne škoduje — in da je molčanje žensk nemogoče, to je neizrečeno dobro, — če bi le na Slovenskem nekaj ženk ne bila navada — da enkrat na naše lepe nemškute pridem — nemški govoriti in misliti.

Po naših mestih in trgih govori ženstvo rado nemški. To je nevarno, naj govori večina mož makari nemški, če le ženstvo domači jezik vporablja, mirna Bosna potem, možje, vem da ne bodo dolgo tevtovovali. — Ali z ženo, z materjo govori vsa familija nemški, nemški svet prodira mej domače Lare skoz stečajem odprta vrata, — in slovenski narod ne išči sovražnika toliko na mejah, ne v domovini v možéh, v ženske obleki tiči največji!

Ne bodem iskal uzrokov nemškutarenja našega ženstva, preobili so in ne smem predolg, predolgočasen postati. Nekaj jih bodem navel, kazaje na odpomoč temu zlodju; ali faktum je tu, ženstvo naše razven kmetskega hudo nemškutari!

Izgoja slovenskih hčera — dolg kapitel — penzionati — vražje stvaritve uže zaradi tega, ker dekletu, bodoči materi gre mesto tam, kjer se življenje v onih strokah vrši, v katerih bode največ enok dejansko delala, stran matere gre dekletu mesto od prve mladosti do ločitve od domačega ognjišča; — oče — Sloven, pusti doma nemško brbljati, kakor se hoče: — mati — Slovenka se navadi od nemškujočega moža, od otrok prišlih iz naše — za cel svet neki eksemplarne šole — otroci mej soboj nemški — v šoli nemški — za boga, glava Slovenca bi morala biti z trikratnim ozidjem obdana, da bi se je nemščina ne prišla.

In pogledimo naše društveno življenje

razven familije, — mejusobni jezik olikanih Slovencev, — mladeničev in mož, posebno, če je kaj njeznega spola vmes — nemški se ve da. In naša beletristika itd. stemni se mi pred očmi, ako dalje po tej poti rujem — drugokrat morebiti, ali slovenski možje, slovenski mladeniči, ne deklamujemo, ne debatiramo o Slovanstvu mej soboj le, ne mlatimo fraz, glejmo, da si pridobimo še ne zgolj ponemčeno familijo, v boji za njo darujemo svoj „esprit“, svoje kodraste ali kakove koli lase, črne ali modre oči, v službi tega boja popevajmo, deklamujemo, ljubimo nemškute, nič z možgani, nič s politiko javnega trga, srčno stran zgrabimo ženstva v službi za sveto nam domovinsko reč. Napravimo po vodilu cerkve našo narodno idejo tudi za predmet srčne ljubavi, predmet fantazije, delajmo, kakor dela na pr. renegat v Ljubljani sé svojim „harmoničnim“ društvom. To društvo morda več dela propagande za Nemštvo, nego en Dežman. Pustimo v naših čitalnicah resno politiko in nje razmatranje, gojimo po večjem v njih veselo mikalno društvovanje s petjem, pri kojem ženstvo tudi deluje. Poiščimo si naše nemškute v nemškutarskih kazinah s frakom; — ne udrihajmo z gorjačo po nemškutih, glace-rokovice dajmo na roke — a tudi na jezik prav nič ukora.

Hočemo li mi Slovenci čisti pohlevni angelji biti, vsemu vdajati se? Pridobitev le enega dela nemškujočega mladega ženskega spola je političen čin prve vrste, ker če nam je ženstvo naše, imamo celo familijo našo, podpirajmo učiteljice-narodnjakinje z vsemi kriplji, (ženska učiteljica je postulat našega stoletja in jaz nijsem tega mnenja, kakor se je javljalo v „Slov. Nar.“

Listek.

Pisma iz Rusije.

VIII.

(Konec.)

Iz St. Peterburga. [Izv. dop.]

Tam grabita se za glave nekako odročno dva „mužika.“ Če bi ne poznal tega mirnega ljuda in ne znal običaja, klical bi bil za policijo. A revčka se ne lasata, se ne klofutata, pač pa si voščita po svoji starej pravoslavnej šegi veselo vstajenje gospodovo, voščita si „allelujo“ v tolikej radosti, da od veselja ne utegneta iskati točno istega mesta, na katero si navadno prijatelji vtiskajo znamenja srčnega „dobroželanija.“

Tam vijeta se zopet dva druga. Res, reje sta čedne, okrogla, ko dva soda, Savinčani bi rekli, potomca rajnega Žavskega

mesarja — Dudlja. Komaj i komaj se dosežeta s svojimi kosmatuljami — cmok! Poljubila sta se, da se je stresla zemlja pod njima.

Tam davite se dve uže nekoliko postareli zakonski polovici. „Repetitio“ je povsod „mater studiorum.“ Kako urno, kako ljubeznjivo sta se!

Tam klanja se „naštucan“ lenuh-postopač (tukaj j'm pravimo „franti“, Danajčani pa „Stritzi“), ravno tak nakinčanej koketi. Da bi jih zlodej z njih ceremonijami! Rada bi bila srčna drug drugemu, a gibata se komaj i komaj od same lesene etikete! Prosti narod, bodi si kateri koli, nijsi nikdar lomil glave z globokoumnimi, resp. neumnimi stihii a la:

„Gau ist alle Theorie,
Grün ist nur des Lebens goldner Baum!“

živi, kakor ptice pod milim nebom, i razume,

kakor te, tudi on predobro, da „goldner baum“ ne more biti zelen.

„A ti?“

Dragan! ne zvedaj od mene in foro tak „ploskih“ — po leksikonu nepoklicanih kritikov Preširna, Boris Mirana i podobnih — rečij, kakoršne ti svobodno pisati smem, le pod trijimi pečati. Saj veš, kako zorko gledajo na mene „božje oči“ slovenskih „gaspudov.“

Prvotnega vira etemu običaju vam jaz ne morem točno povedati. Če bi bil slavjanski, pač bi smele vse druge vejice čestitati ruskemu deblu, da si ga je obranilo. Če ima svoje korenice v pravoslavji, ne morem lahko odpustiti pravoslavnim Srbom, s katerimi sem še v Gradci mnogo občil, da mi nij nobeden nikdar o njem nij besedice črtnol. Res, to mi mora vsak pritrditi, kdor ima v reči zdrave pojme, res pravoslavje odličuje se od rimo-katoliškega obreda z mnogimi

od dopisnikov, da ženska nij sposobna za učiteljico) te učiteljice bodo z lahko roko v mlada osrčja sadile plam domoljubja, kar mož-učitelj nikdar tako hitro ne more. Zlo-dej bi bil, če bi renegatstvu dolgo morali zvoniti po naših okrajinah mrtvaški zvon.

S—c.

Politični razgled. Notranje dežele.

V Ljubljani 13. julija.

Ker so *nemške* novine tako lagale o pritiskanih Italijanov v Dalmaciji, posebno „N. Fr. Pr.“ so sedaj tudi italijanski listi polni popisov, kako se Italijanom hudo godi. Zarad tega je italijanski minister poslal našemu ministerstvu v tem oziru vprašanje, na katero se je iz Dunaja odgovorilo, da so vsi dotični dopisi bili pretirani in lažnjivi.

Na *Hrvatskem* se Mikančeva opozicija dviga v poslednjih dneh vedno bolj. V Sremu bode voljenih kacic šest pristašev Mikančeve stranke. Sremski „Srbi“ so imeli v Iloku shod in so kandidate postavili. Sicer o živem volilnem gibanju nikjer nij še govora.

Vnanje države.

Iz *Belgrada* se prazekaj „Bohemiji“ o imenovanju kneza Wrede za generalnega konzula avstrijskega, piše tole: „To imenovanje je zopet nov dokaz jako prijateljskih razmer mej Avstrijo in Rusijo. Slednje pomeni toliko, da oba dva dvora nameravata v prihodnje na vzhodu delati „enako politiko“. Knez Wrede je bil do sedaj legacijski tajnik v Peterburgu in je nekočkrat zastopal poslanika v njegovej nenavzočnosti. Vzlic temu, da je ime njegovo nemško, je vendar knez polovičen Rus. Rodil se je l. 1837 v Peterburgu, služil je prej v avstrijske armadi in pozná točno razmere slovanskih držav.“

Rumunija posebno v poslednjem času skrbi za povzdigo svoje flotile. V Djurdjevu na Donavi nasproti Ruščuku se je osnovala orožnica. Do sedaj ima vlada štiri bojne ladje in namerava založiti bojno lukso v Črnem morju. Nij se torej čuditi, da turška vlada tega ne vidi rada, kako Rumunija pospešuje svojo bojno moč.

Pogreb *bolgarskega* metropolita Ilariona je bil dostojen. Bolgari so prišli od vseh krajev k rakvi svojega neumornega zagovornika in naj pogumnejšega boritelja za slovansko stvar in svojo narodno cerkev. Pokopali so ga v Carigradu poleg njegovih prijateljev Aksentija in Pajsija, ki nista dočakala bolgarskega eksarhata v Carigradu.

Francoske republike predsednik MacMahon se je izjavil za razpust narodne skupščine.

posebnostmi, ki kažejo prvotnost, prostost, starost in narodnost verskih šeg. Mej take bi po mojem spadal tudi običaj „kristusovanja.“ Mi nij samemu, razve, če sem primoran, pisati cerkvena razmišljanja, bila bi taka pisma gotovo še manje všečina morda i večini čč. čitateljev „Slov. Nar.“ (Tudi nam s političnimi in kulturnimi bolj ustrezete. Ur.) Bil sem torej nekako moralno primoran, opisati to prelepo, pravoslavno navado „con alcune licenza ed allegrezza“, da-si o njenej svetosti i važnosti za pravoslavnega kar nič manj nijsem prepričan, kakor o zvišenih čuvstvih, katera vzbujajo v Rimokatoličanu mehanično, nerazumljivo, a globoko ukoreninena latinska alleluja. Kristosovanje traja „ex offio“ samo velikonočni teden, posebno pa tri praznične dni; a „tak sebi“, rekel bi jaz, je edinstveno „perpetuum mobile“ — Rusi so srčno ljubeznjiv narod, se ljubijo radi. Ono je na-

Iz *Berlina* se poroča, da je tamošnji francoski poslanik nastopil dolžni odpust.

Turška vlada je, kakor poročajo carigradski listi, poplačala poslednji dolg za kanone, katere je kupila od Kruppa. Vseh kanonov vkup je vlada naročila pri Kruppu 900. Jeden kanon velja torej 25.000 frankov. Če Turčija pričakuje od teh kanonov rešenja in čudeže bojne na balkanskem potoku, se vara.

Dopisi.

Iz kamniškega okraja 9.

jul. [Izv. dop.] „Laib. Schultg.“, organ nemških ali bolje nemčurških učiteljev na Kranjskem, prinaša v 12. šte. od 25. junija l. l. spis o izidu učiteljske konferencije v Kamniku. Pisatelj omenjenega spisa poroča, pristansko, neresnično in zraven še celo razžaljivo. Treba tedaj to reč nekoliko razjasniti. — „L. Schultg.“ namreč piše, da oni gosp., ki je referiral o učenem načrtu za dvorazredne šole, ni prav nič omenil „kako“ bi se dal načrt izpeljati. — In zakaj ne? Komaj je g. R. svoje delo pričel, uže ga g. preds. prične nadlegovati, da nij pravega pota zadel. Prvič še nij bilo nič, ali ko se to ponovi, smo se čudili, in g. R. bil je primoran svoja kopita pobrati in oditi v klop, čeravno še polovico referata slišali nijmo. Zakaj se je g. pr. tu tako prevzetno obnašal in pri drugih ne, povedalo se bo prihodnjič, ako bo treba. Vprašam le, kako se more neizpeljano delo tako ostro soditi? Referat g. „Wisliaka“ bil je boljši (?) O predlogu g. Č. nij ne duha ne sluha, lahko je tudi, da za njega mati „Laib. Schultga“ nij imela naročja praznega.

„Bericht“ o okr. učit. bukvarni, mora se reči, bil je tako „genau“, da g. pr. . . . ku še prašati nij bilo treba, če želi kdo besede — vse je bilo tiho — vedeli so zakaj; mi tudi uže vemo. „Bericht“ se je tedaj sam odobril. To je lepo delo!

Kako je to, da g. pr. kot urednik „Laib. Schultg.“ nij dostavil, da je moral tudi „skrutinium“ preskrbiti pri ožjih volitvah. — Gotovo nobeden navzočnih učiteljev temu poslu nij bil kos-kali? Čudno je čitati v „L. Sch.“, ki pravi, da se v burnej debati nij določil kraj, kjer bi prihodnje leto bila uč. bukvarna. Mislim, da kdor je prinesel oči s soboj v Kamnik, moral je videti večino učiteljev pri glasovanju vstati, in z lastnimi ušesi slišati, da je večina učiteljev

vadno i spodobno mej znanci i v družbinskih krogih. A če si ravno siten, moreš sku-siti svoje sreče tudi pri drugih prilikah. Če se spodobno prikloniš i pametno pozdraviš s „Hristos voskrés“, jej bogu! ne bo ti odrekla, če je pravoslavna z dušo i telom, ampak odgovorila ti bo miloglasno „vo istinné voskrés“ i — poljubila te bo; jer to terja od nje zakon božji. No, razume se se samo po sebi, da tudi tukaj nijmo bez muhastih.

Ura je uže na štiri. Svét gine. Slovesni obhod okolo sabora je končan. Načela se je liturgija „svjatenja pasoh“ — blagoslovljenje velikonočnih kruhov. Ljudstvo se razhaja na vse četiri vetre uže precej otemnelega Petrograda. Težko uže čaka srečne minute „razgovenja“ — oteščanja, okrepčanja blagoslovljenim jelóm i pilóm, katero traja do jutranje zarije.

za to, da se uč. bukvarna preseli v Kamnik.

Kdo je to glasovanje potem, „postavno“ se vé, predružačiti hotel, „L. Sch.“ sama dobro vé, ali povedati si nij upala.

To vse je „alles zur Einrichtung der Gesetze“! Končno se prosi „Laib. Schultg.“, da blagovoli vse tiste učitelje naznaniti, ki so bili tako predrzni, da so se hoteli „gesetzwidrig“ obnašati, in drugič, da ona posebna pravila sestavi in natisne, katerih namen bi bil, učitelje podučevati, kako se morajo pri takih priložnostih obnašati, da ne bo „gesetzwidrig“.

Iz *Gorenjskega* 12. julija [Izv. dop.] „Imej vsacega človeka za svojega sovražnika, ako nijsi do čistega prepričan o njegovem blazem značaji“. Tako, ali vsaj podobno se je izrazil uže pred par leti znan slovenski pisatelj v „Slov. Nar.“ Misli bi človek sam-svoj, da so minoli oni nazori temnih in tužnih vekov, ko je bilo izdajstvo in skrivno vohunstvo mej ljudstvom ena glavnih močij neusmiljenih samodržcev.

Da temu nij tako, opozoril nas je zadnji dopis iz Gorenjskega in žalostne občutke v nas obudil. Kaj je namen, in kaj dosega tacega ravnanja, lahko je vsakemu razumnemu očito. Vedno in vedno so se godile krivice splošnemu ljudstvu — bilo je le trpinec — deloma po vladah, deloma po od vlade protežiranih korporacijah in posameznikov. In dan denes? Kratijo se tu ali tam pravice, kjer je imelo prej ljudstvo prosto roko in dovoljno uživalo dobiček svoje zemlje. Kratijo se pri nas na Gorenjskem bi rekel splešno jasne določbe postav in redov, katerim smo vsi jednako podvrženi in ki so vsim enako svete. Vsa ta kračenja vzbujajo v ljudstvu neko dosedaj še bolj skrito nevoljo. Vzdramil se je tu in tam, ah premalo jih je še vzdramljenih, kak duh k narodnej zavesti in hrepeni z plamtečo dušo po vzbui celega njemu sorodnega naroda. Vse te nevolje, vsa ta navdušenja, vsa ta „strast“ mora biti opazovana, ako mogoče uže v klitji zadušena.

Ne bi nas pa peklo izdajstvo toliko, ko bi ga opravljalo tako osebo, katero je očitno za to postavljeno; le to nas peče, ko sedimo, misleči pri prijatelju bodi si kmetu ali rokodelcu in tožimo o zleh pravičnih in krivičnih, ki nas tarejo po prijateljsko in ko mislimo, da smo se utežili se svojo potožbo — zadamo si novo bolečino od one še huje skelečo.

Ali bomo blagoslovljali izdajalske privrženike in one gospode, ki „visoko“ in v „česti“ nad nami stoje, ki nevedno ljudstvo, kateremu je najgnusnejši pot dober za dosego malega dobička, k takemu ravnanju zapeljujejo. Namestu, da bi neki gg. po svojem vzvišenem poklicu mirno čuvali zakonitost in red mej ljudstvom, izročenim sebi, dajali opravičenim idejam toliko zaprek; zapeljujejo ga v mejsebojno nezaupnost in hinavstvo, in bi mu s tem radi zatrli tako obilne blage čute, ki jih ima slovenska pravnost. To so nasledki vašega skrivnega izdajstva, ki dela žalibog opravičen stavek, stavljen v začetku mojega spisa.

Domače stvari.

— (Na ljubljanskej gimnaziji) je naredilo te dni izmej 29 učencev maturo

16 učencev, 5 jih more čez dva meseca maturo ponavljati, dva čez eno leto.

— (Nemška nesramnost.) Tukajšen slovenski list poroča, da je nekdanji profesor A. Heinrich, isti, ki je nekdanj Kranjsko imenoval „Schweineland“, pred svojimi šolarji rekel, da čez 100 let ne bode na Kranjskem nobenega Slovenca več. Mi tega ne moremo lahko verjeti, kajti, ko bi nam bil tačas, ko smo mi bili v višjih dveh razredih ljubljanske gimnazije, rekel kdo nemških profesorjev enako nesramno insulto, bilo je energičnih fantov dovolj, da bi bil ven vržen.

— (G. Franke) izdeluje sliko pokojnega prvega urednika „Slovenskega Naroda“, A. Tomšiča. — Tudi spominek je v izdelovanju pri kamnoseku g. Čamerniku v Ljubljani. Pri postavljanju slednjega, tja v jeseni, bode menda treba misliti na večjo narodno slavnost.

— (Društvo „Edinost“) je imelo v nedeljo sejo, v kateri je sklenilo, vendar le izdajati od 1. avgusta naprej svoj časnik.

— (Tržaški škof) Dobrila bode 15. avgusta slovesno v Trst prišel in prvo škofovsko opravilo opravljal 18. avgusta, mašo ob cesarjevem rojstvenem dnevi.

— (Imenovanje.) Računski praktikant H. Knez je imenovan za provizoričnega asistenta pri deželni plačevalni uradi v Ljubljani.

— (Vodnjak v „zvezdi“) v Ljubljani se te dni popravlja. Zabila se je namreč zaradi čistejšee vode in da se spodnji del ozidja ne bode posipal, v temelj velika trdna kad brez dna. Ker uže govorimo o tem vodnjaku, naj opomnimo, da bi bila pač prava krasota „zvezde“, ko bi mesto tu postavilo v lepem, tehničnem slogu zidan vodnjak, kar bi vsaj nekoliko nadomestovalo fontaine, katerih je mnogo v manjših in glede prirodne krasote manj obdarovanih mestih na vsacem, najmanjšem promenadnem prostoru.

— (V novejši ženski kaznilnici) v Begunjah na Gorenjskem je dosedaj samo še 24 kaznovank, ki obdelujejo polje c. kr. kaznilnice in k posestnikom na delo hodijo. Kadar se bode graščina prezidala, do drugega leta, bode ta prostor za 400 kaznovank. Oskrbništvo imajo tu usmiljene sestre.

— (Sneg) je pobelil te dni kljub vsem pasjim dnevom planine naše. Grintovec, Kôčino, Ostrica — so beli. Zato je mrzla sapu popihavala preko Ljubljane.

— (O pogozdovanju Krasa) se piše „Soči“, da po drugih občinah, kakor tudi v Komnu, kjer se je lansko leto in letošnje drevesca zasajala, se je pogozdovanje izvrstno poneslo; tudi lanska i letošnja drevesca čvrsto rastejo, res v pravo veselje vsakemu opazovalcu. Da se je druga leta kultura slabo obnašala, temu je bila kriva neprizanesljiva suša, pa tudi slabo kopanje jam. Jame bile so morda 2 palca široke pa 2 globoke; gosp. M. Švaru gre vsa čast, da se on trudi, da se kolikor mogoče sl. glavarstva i g. gojzdarja zaukazi glede pogozdovanja točno izvršujejo, kajti le tako bode moglo pogozdovanje Krasa napredovati, nam in našim potomcem v korist in veselje. Ali dokler bodo županstva temu nasprotovala, ne bode kruha iz take moke. Bog živi Komenskega g. župana, ki dela v izgled vsem

drugim županijam na tem polji. Le tako naprej, in kmalo se bode videlo sad pogozdovanja.

— (Veliki „Zemljevid“ poknežene grofije goriške) in gradiške s tržaško okolico, katerega je narisal c. kr. okrajni šolski nadzornik gospod France Vodopivec in izdal deželni odbor goriški, se dobiva v deželni pisarnici v Gorici po dva goldinarja.

— (Unesrečen kranjski izseljenec.) Iz sv. Helene v kraji Montana na meji države Minesotta v severni Ameriki se poroča tukajšnjemu „T.“ o žalostni osodi nekega kranjskega izseljenca sledeče: Nek Gorenjec, po imenu France Margel, po domače Cajhnov iz Črešence pri Kropi, je v ameriških pralesih oglje žgal in si je bil uže pribratil precejšnjo svoto, več tisoč dolarjev, katere je nosil vedno pri sebi. Dasi ravno so ga svarili prijatelji večkrat, naj svoj denar shranjuje na varnem mestu, vendar je močni ogljar zanašal se le na svoj nož in revolver navzoči kakim sovražnim napadom. Ne davno so nesrečnika našli blizu njegove kope zvezanega z razbito črepinjo. V njegovem stanovanju so našli še v denarjih 1150 dolarjev. Ujeli so uže 3 morilce, a četrti jim je utekel. Ker v ondotnih krajih nij še rednih sodišč, bodo gotovo zločince sami sodili in sami kaznovali po svoje.

Razne vesti.

* (Kogerskim volitvam.) Dokaz, da imajo ogerske volitve i vpliv na industrijo, je sledeče. V Liebigovej tovarni čiškej je bilo samo za letošnje volitve naročenih za 180.000 gold., blaga na bele, rdeče in zelene zastave.

* (Gora, ki se maje.) Poročalo se je, da je bilo koncem pretečenega meseca na Francoskem veliko deževje. Vsed tega se je v Clermont-sur-Lanquet na južnem Francoskem neka gora čudno omajala. Dne 25. junija je neki pastir zapazil, da povsod korenine pokajo in je prestrašen bežal s svojo čredo raz gorô. Od tistega časa se strmo brdo navzdol posiplje in cele velikanske grude z drevjem vred se pregibajo navzdol. Tako postajajo goljave in velike skale se prikazujejo, katerih nekatere se luščijo in drevje lomastijo. Nek pot je za 20 metrov premaknen.

* (Vladar) male nemške države Liechtenstein, Jovan, je na priganjanje svojih 15 „narodnih“ zastopnikov prisiljen bil, svojo „armado“, obstoječo iz 90 mož in enega tamborja, razpustiti, ker se dajo bolje na polji porabiti za delo, nego da za malega mogotca vojake igrajo. Kedar pride čas, da bodo tudi vsi veliki vladarji tega posnemali?

* (Svinje) so raztrgale in snele svojega lastnega pastirja v Trutenavu na Pruskem blizu Danziga. Pastirju je bilo slabo prišlo, pljuval je kri in omedlel; svinje so prišle, lizale kri in s tem dobile tek na njegov život. Snele so ga do kosti.

* (Iz Amerike v Evropo.) — „Povsodi dobro, doma najbolje,“ to je uže star pregovor, katerega naj posebno izseljenci v Ameriko dobro premislijo, kajti, da to nij baš obljubljena dežela, dokazuje ta okoliščina, da se je v enem samem letu, namreč v minolem, vrnilo iz Amerike v Evropo — 441.000 izseljencev.

* (Sramežljiva misijonarica.) Anglež časopis pripoveduje tole: Neka izobražena dama iz Pennsilvanije, po imenu Ana Culver, odpotovala je na Fidšiotoke, da bi tam postala misijonarica, ali premislila si je, in potuje uže v svojo domovino nazaj. Zakaj? Pripoveduje, da je v njeno

nedeljsko šolo prišlo množico mož, žen in in otrok obojega spola, ki so pa bili popolnem nagi in le okolo vratu so imeli na trakovih nabrane svinjske zobé. Ana Culver je vsled tega rekla onim, katere je hotela podpirati pri njihovem svetem poklicu: „Še potrebnejše, nego je vpeljava krščanske vere na Fidšiotokih — je posebno vpeljava stare in potrebne obleke.“

Vsem bolnim moč in zdravje brez leka in brez stroškov po izvrstni

Revalessière du Barry v Londonu.

28 let uže je nij bolezni, ki bi jo ne bila ozdravila ta prijetna zdravilna hrana, pri odraslih in otrocih brez medicinskega stroškov; zdravi vse bolezni v želodcu, na živcih, dalje prsne, i na jetrah; žleze i naduho, bolečine v ledvicah, jetiko, kašelj, neprebravljene, zaprtje, prehlajenje, nespanje, slabosti, zlato žilo, vodenico, mrzlico, vrtoglavje, siljenje krvi v glavo, šumenje v ušesih, slabosti in bledanje pri nosečih, ožonost, diabet, trganje, shujšanje, bledično in prehlajenje; posebno se priporoča za dojenčke in je boljše, nego dojnično mleko. — Izkaz iz mej 80.000 spričeval zdravilnih, brez vsake medicine, mej njimi spričevala profesorja Dr. Wurzerja, g. F. V. Beneke, pravega profesorja medicine na vseučilišču v Mariboru, zdravilnega svetnika Dr. Angelsteina, Dr. Shorelanda, Dr. Campbella, prof. Dr. Dédé, Dr. Uré, grofinje Castlestuart, Markize de Brehan a mnogo drugih imenitnih oseb, se razpošiljava na posebno zahtevanje zastoj.

Kratki izkaz iz 80.000 spričevalov.

Spričevalo zdravilnega svetnika Dr. Wurzerja,

Bonn, 10. jul. 1852.

Revalessière Du Barry v mnogih slučajih nagradi vsa zdravila. Posebno koristna je pri driti in griži, dalje pri sesalnih in obistnih boleznih, a t. d. pri kamnju, pri prisadljivem a bolehnem draženju v scalni cevi, zaprtju, pri bolehnem bodenju v obistih in mehurju, trganje v mehurju i t. d. — Najbolje in in neprecenljivo sredstvo ne samo pri vratnih in prsnih boleznih, ampak tudi pri pljučnici in sušenju v grlu. (L. S.) Rud. Wurzer, zdravilni svetovalec in člen mnogo učenih društev.

Winchester, Angleško, 3. decembra 1842.

Vaša izvrstna Revalessière je ozdravila večletne i nevarnostne prikazni, trebušnih bolezni, zaprtja, bolne čutnice in vodenico. Prepričal sem se sam gledé vašega zdravila, ter vas toplo vsakemu priporočam.

James Shoreland, ranocelnik, 96. polka.

Izkušnja tajnega sanitetnega svetovaleca gosp.

Dr. Angelsteina.

Berolin, 6. maja 1856.

Ponavljaje izrekan gledé Revalessière du Barry vsestransko, najbolje spričevalo.

Dr. Angelstein, tajni sanit. svetovalec.

Montona, Istra.

Učinki Revalessière du Barry so izvrstni.

Ferd. Clausberger, c. kr. okr. zdravnik.

Spričevalo št. 76.921.

Obergimpenn, (Badensko), 22. aprila 1872.

Moj pacient, ki je uže bolehal 8 tednov za strašnimi bolečinami vnetic jeter, ter ničesar použitij nij mogel, je vsled rabe Vaše Revalessière du Barry popolnoma zdrav.

Viljem Burkart, ranocelnik.

Št. 80.416. Gosp. F. V. Beneke, pravi profesor medicine na vseučilišču v Mariboru (Nemčija), piše v „Berliner Klinische Wochenschrift“ od 3. aprila 1872 to le: „Nikdar ne zabim, da je ozdravila enega mojih otrok le takozvana „Revalenta Arabica“ (Revalessière). Dete je v 4. mesecu vedno več in več hujšalo, ter vedno bljuvalo, kar vsa zdravila nijso bila v stanu odpraviti; toda Revalessière ga je ozdravila popolnoma v 6 tednih.

Št. 79.810. Gospo vdovo Klemmovo, Düsseldorf, na dolgoletnem bolehanju glave in davljenji.

Št. 64.210. Markizo de Brehan, boleha je sedem let, na nespanju, treslizi na vseh udih, shujšanju in hipohondriji.

Št. 65.715. Gospodični de Montlouis na neprebravljenu, nespanju in hujšanju.

Št. 75.877. Flor. Köllerja, c. kr. vojašk. oskrbnika, Veliki Varaždin, na pljučnem kašlju in bolehanju dušnika, omotici i tiščanju v prsih.

Št. 75.970. Gospoda Gabriela Tešnerja, slušatelja višje javne trgovinske akademije dunajske, na skoro breznačajni prsni bolečini in pretresu čutnic.

Št. 75.928. Barona Sigmo 10letne hramote na rokah in nogah i t. d.

Revalessière je 4krat tečnejša, nego meso, ter se pri odraslih in otrocih prihrani 50krat več na ceni, gledé hrane.

V plebatihi pišiesh po pol funta 1 gold. 50 kr., 2 funta 2 gold. 50 kr., 3 funta 3 gold. 50 kr., 4 funta 4 gold. 50 kr., 5 funtov 10 gold., 12 funtov 20 gold., 24 funtov 36 gold., — Revalessière-Biscuiten v pišiesh 2 gold. 50 kr. i 4 gold. 50 kr. — Revalessière-Chocolatée v prahu i v ploščicah na 12 tas 1 gold. 50 kr., 24 tas 2 gold. 50 kr., 48 tas 4 gold. 50 kr., v prahu na 120 tas 10 gold., na 288 tas 20 gold., — na 576 tas 36 gold.

Prodaje: Barry du Barry & Comp. na Dunaji, Wallfischgasse št. 8, v Ljubljani Ed. Guhr, v Gradcu bratje Oberanzmeyer, v Innsbuku Diechtl & Frank, v Celovcu P. Birn-

bacher, v **Lonči** Ludvig Müller, v **Mariboru** M. Morič, v **Meranu** J. B. Stockhausen, v **Zagrebu** v lekarnici usmiljenih sester, v **Čer-
novicah** pri N. Šnirhu, v **Oseku** pri Jul. Da-
vidu, lekarju, v **Gradcu** pri bratih Oberranz-
meyr, v **Temešvaru** pri Jos. v. Papu, mestnemu
lekarju, pri C. M. Jahnerju, lekarju, v **Varaž-
dinu** pri lekarju dr. A. Halterju, kakor v vseh
mestih pri dobrih lekarjih in specerijskih trgovcih;
tudi razpošilja dunajski hiša na vse kraje po poštah
nakupoval ali poslati.

Naznanilo prodajalnice!

**Tovarniška zaloga platna in
novošegnega blaga
na Dunaji,
Josefstadt, Kochgasse, šte. 36.**

Vhod skozi „Alserstrasse“,
je sklenila, svoje izdelke, ne več kakor dosedaj iz-
ročevati le prodajalnicam 27 krajcarjevim, temuč
preskrbljivati prodajo v velikem in na drobno sama,
ter določila za vse predmete enotno ceno za 1 kos
30 vaflov za gold. 7.50, tucat 12 kosi za 3 gold.
in sicer sledeče predmete pravobarvanega perkalina
po 30 vaflov, batist, jaconete in mouseine, novo-
šegne robe za obleko, škotske in gladke barve, vol-
nata preja, holandsko, belfaško in domače platno,

beli širting in šiffon na srajce, žnorige in barvani
parhant za obleko, angleška platnena roba za do-
mačo obleko, bela dvojtkanina in damaškova roba,
barvani posteljni kanafas, beli in rumeni nanking,
pisana roba za meblje, bela obrobjena zagrinjala,
damaškovi in dvojtkaninovi robovi. Dalje tucat 12
belih robocev od rumenškega platna, najfinejši, žepni
robovi od batista z barvenimi obrobovi, servijeti od
dvojtkanine in damaška, bele in barvane čisto plat-
nene desert, turške piké obrisače, batistini in kotonni
robovi za na glavo, barvene in plave, gospodske
žepne rutice, in vsi v to stroko spadajoči predmeti.
Naročila iz dežele se baš tako vestno in po-
šteno izvršujejo, kakor bi se izbralo osobno a kar
ne dopade, se takoj vzame nazaj.

Adresa je:
**An die Fabriks-Niederlage,
Kochgasse 36 in Wien.**

NB. Za poskušnjo razpošiljamo tudi polovične
kose 15 vaflov in pol tucata 6 kosev. (50—19)

DUNAJSKA BORZA 13. julija

(Izvirno telegrafično poročilo.)

Enotni drž. dolg v bankovcih	70	gid.	85	kr
Enotni drž. dolg v srebru	73	"	45	"
1860 drž. posojilo	112	"	75	"
Akcije narodne banke	937	"	—	"
Kreditne akcije	2.9	"	50	"
London	111	"	45	"
Napol.	8	"	87 1/2	"
C. k. sekini	5	"	24	"
Srebro	100	"	70	"

Dr. Fr. Lengila Brezova mast ali balzam.

Uže vegetabilni sok sam, ki kaplje iz
breze, ako se drevo navrti, je od pantiveka
znan, da je najznamenitejša lepotečno
sredstvo; ako se pak ta sok po značevem
predpisu pripravlja kemičnim putem v bal-
zam, takrat še le dobi skoro čudotvorno moč.
Se li namaže n. pr. zvečer obraz ali koža,
olupi se uže takoj drugo jutro koža,
ki postane vsled tega bela in nježna.

Ta balzam lika v obliči vse gube in ko-
zave lise, ter mu podeli mladostno barvo.
Koža postane bela, nježna in čvrsta; kmalu
izginejo i pège, žoltine, ogerce, nosna rde-
čina, zakažni črvi in vse druge nesnage kože.
Cena 1 lončka s priloženim navodom 1 gold.
50 kr., po pošti 10 kr. več. Da **Dunaji** pri
g. **Filipu Neustein-u**, lekarji, na voglu:
„Planken- und Spiegelgasse“; dalje ga pro-
daje še v **Gradcu**: H. Kiehlhauser, Sporgasse;
v **Zagrebu**: S. Mittelbach, droguist.
(241—1)

Slučajno in prilično nakupovanje!!!

Ker moram prodajalnico svojo izprazniti le na kratek čas, bodem razprodajal od **15. julija** do **8. avgusta**
celo moje

novo skladišče blaga za obleke

po jako znižanih cenah.

V obilno nakupovanje vabi najuljudneje

L. WALLENKO, glavni trg, št. 7.

Uradno naznanilo.

14. julija 1875.

Pod varstvom: Ant. Debevec
iz Brezovice, zaradi zapravlivosti. Va-
ruh njegov je Jos. Suhadolnik, iz Za-
bočevega (Vrhnika).

Umrlji v Ljubljani

od 10. do 12. julija:

Fr. Plevnik, 25 l., na psaa-abcesu.
— Josip Grahek, dete c. kr. telegraf.
sluge, 4 mes., na driski. — Karolina
Biederman, trgovčeva soproga, 25 l., na
progres. paralise. — Fr. Kunavar, sin
hišnega posestnika, 28 l., na možgan-
skem mrtudu. — Val. Hribar, gostač,
76 l., na starostnem oslabenju. — Ana
Šmalceva, hči c. kr. vrhnega sodnika,
20 l., za tifusom. — Jarnej Gosar, de-
lavec, 66 l., na ranjenju. — Jos. Jev-
rejnof, dete zasebnika, 28 ur, na osep-
nicah.

Tuji.

12. julija:

Evropa: Pirkar iz Beljaka. — Ker-
ber iz Dunaja. — Costa iz Trsta.
Pri **sienu**: Kristan iz Dunaja. —
Timeus iz Trsta. — Silvestry iz Reke.
— Sterbenik, Lauter, Albin, Müller iz
Trsta.
Pri **Malič**: Wolf iz Dunaja. —
Lob iz Grada. — Straub iz Dunaja. —
Schorn iz Kranja. — Pihler iz Dunaja.
— Pereles iz Trsta. — Bartelme iz
Kočevja.

C. kr. priv. vzajemna zavarovalnica v Gradci.

Oznanilo.

C. kr. priv. vzajemno zavarovalno društvo proti ognji v Gradci zava-
ruje premakljivo in nepremakljivo blago vsake vrste **proti ognji**; na kar
podpisano vodstvo sedaj pri bližajoči se žetvi p. n. gospode gruntne posestnike
zarad zavarovanja

poljskih in senožetnih pridelkov proti ognji posebno opomni.

Zavarovalne ponudbe sprejemajo se pri **vodstvu v Gradcu** v lastni
hiši (Sackstrasse šte. 20), pri zastopništvih v **Ljubljani** in **Celovcu**,
kakor tudi pri okrajnih zastopništvih, kjer se vsa opravilna razjasnila z največo
uljudnostjo podelijo.

Vodstvo

**vzajemnega zavarovalnega društva proti ognji
v Gradcu.**

(244—1)

Piccolijeva lekarna „L'angelu“

Farmacijske specialitete

Gabriel Piccolija,

lekarnja v Ljubljani, na dunajski cesti.
**Anaterinova, ustna voda in zobni
prašek.** Boljši, nego vsaka druga zobna voda
in zobni prašek, pravo sredstvo zoper zobobol
in ustne bolezni, zoper gnjilobo in majanje zob,
zoper differitis ali vnetje grla in skorbut,
prijetnega duha in okusa, krepi dalje zobno
meso, in je sploh nepremerljivo sredstvo za čis-
tanje zob. Kdor ga enkrat poskusi, dal mu
bode polno prednost, vzile vsim enakim izdel-
kom, 1 steklenica 60 kr., 1 skatja 40 kr.

Rije oje, posiljano na ravno iz mesta
Bergen na Norveškem, brezkurno in ne slabo-
dišeč, 1 originalna steklenica 80 kr.

Pravi sajdičev pulver. Nareja se z
čisto kemikalijami, 1 skatja 80 kr., 1 tucat
skatej 6 gold. 60 kr.

Pravo vinsko žganje z soljo, v
pomoc bolehnemu človeku, pri vseh noravjih in
v vseh prilikah, zoper večino bolezni, po-
sebo za vsakovrstne rane itd. 1 steklenica
40 kr.

Elksir iz Kine in Koke. Najboljši do
sedaj znani želodečni likir. Pospešuje cirkul-
lacijo in prebavljanje, ter razkrije organe in
ude z nova okropi in oživi. 1 steklenica 80 kr.
Glycerin-Creme, je posebno izborno sred-
stvo zoper razpoke na ustnice in kožo na rokah.
1 flacon 30 kr.

Lancaster-lilijna voda. Tonalni zaklad.
Specijalno, da se ohrani koža krasna, nježna
in mehka, se jej daje prednost pred vsemi
umiralnimi vodami, lepotečem in lepotečnim
sredstvom, katere so čisto škodljiva. 1 stekle-
nica 1 gold.

Rajzevi pulver. Izključljivo iz vegeta-
bilnih tvarin, posebno zdrav za kožo, katerej
podeli izvorno brhkost in čvrstost, kar se na-
haja le pri mladini. 1 paket 10 kr., 1 skatja
40 kr.

Sok iz Tamarinde. Po mirnih sredstvih
iztačen. Učinkuje znamenito kreplivo in olaj-
šajoče. 1 steklenica 40 kr.

Neizmotljivo sredstvo zoper mrzlico.
Učinek tega leka je dokazana istina in vsaki
bolnik, ki je lek uže poskusil sam na sebi, se
bode radostno prepričal, da je najmočnejše in
zanesljivo sredstvo do sedaj znanih zoper
ponavljajočo se mrzlico. 1 steklenica 80 kr.
Naročila se izvršujejo vračajoč se pošto
proti poštomu povzemu. (132—57)